

Riksgälden
ig@riksdagen.se

2024-09-09

Er ref: RG 2024/583

FF ref: 2024/22

Remissyttrande: Förslag till ändrade föreskrifter om insättningsgarantin

Finansbolagen har getts tillfälle att lämna synpunkter rubricerad remiss.

Beträffande förslaget konsekvenser för instituten anges i avsnitt 5.3.1 bl.a. att det saknas anledning att ta särskild hänsyn till de storleksmässigt minsta instituten samt att påverkan på konkurrensförhållandena bedöms vara begränsad. Någon närmare information om analysen återges dock inte i promemorian vilket gör det svårt att bedöma både analysen och föreslagna ändringar. Under avsnitt 5.3.3 anges dock att större institut förväntas få lägre avgift och att det motsatta gäller för några mellanstora institut. Det hade varit mer transparent och ändamålsenligt att öppet redovisa hur förslaget faktiskt slår mot olika typer av institut.

Ett av tydligaste syftena med införandet av lagen om bank- och finansieringsrörelse (LBF) 2005 var att förbättra konkurrensen på inlåningsmarknaden. År 2024 kvarstår en marknadsstruktur där mycket av de större systemviktiga institutens inlåning i betydande utsträckning sker till 0% ränta vilket inte gynnar konsumenter och andra kunder. Trots detta har krav på att höja insättningsgarantiavgiften för de mindre instituten och sänka den för de större varit något av en följetång i den mediala debatten under många år. Debattörerna, som förefaller mer intresserade av att värna de fyra stora systemviktiga instituten än omsorgen om insättarna, bortser gärna från regleringen i övrigt, som är oproportionell till de mindre institutets nackdel och ger skalfördelar till de större.¹

Finansbolagen har tidigare invänt (se bland annat Finansbolagens remissvar den 11 september 2020 angående RG 2020/387) mot att tillägg av en riskindikator som beaktar att systemviktiga institut i förstahand kommer att bli föremål för resolutions och förebyggande statligt stöd vilket minskar sannolikheten för att insättningsgarantin behöver utnyttjas. Det nu aktuella förslaget går ännu längre i fel riktning.

Enligt Finansbolagen återspeglar det synsättet det orimliga förhållandet att mindre institut betalar resolutionsavgifter utan att kunna ta del av några åtgärder, vilket medför att de mindre institutens resolutionsavgifter inte är någon försäkringspremie/avgift för motsvarande prestation utan en skatt eller om man så vill en direkt transferering till de

¹ Att kreditmarknadsföretag tvingas erlägga resolutionsavgift utan att kunna bli föremål för de statliga garantiåtgärder som avgiften ska finansiera är bara ett exempel.

större instituten. Inte mycket till "level playing field" i denna del således. Nuvarande ordning leder som bekant till att de större instituten "räddas" medan de mindre instituten tillåts falla. Varje kris leder till strukturomvandling mot större institut och förstärker därmed ytterligare stabilitetsriskerna förknippade med nuvarande marknadsstruktur, som präglas av ett fåtal stora systemviktiga aktörer, istället för att bidra till en utveckling mot en marknad bestående av flera medelstora och mindre aktörer. Något som förutom att minska stabilitetsriskerna även skulle gynna konsumenter och andra kunder vid en förstärkt konkurrens.

Vad nu Riksgälden återigen indirekt gör gällande är att resolutionsavgifterna som de systemviktiga erlägger i praktiken mer än väl täcker föreliggande risker inklusive en del som täcks av den nuvarande insättningsgarantiavgiften och att därför en rabatt på insättningsgarantiavgiften är påkallad för de systemviktiga instituten. Detta ensidiga och oproportionerliga gynnande av de stora bankerna är förvånande, märkligt och orättvist. Resonemanget blir ett slags rundgång – staten stöttar de stora instituten som därför får mindre risk, vilket medför att de mindre instituten som staten inte stöttar, får högre risk och därför ska betala en högre insättningsgarantiavgift. Riksgäldens förslag blir något som kan liknas vid en dubbelbestraffning av de mindre instituten (först får man betala för stödåtgärder som man aldrig kommer i åtnjutande av, sedan får man betala extra för att man inte kommer i åtnjutande av stödåtgärderna). Hade alla institut å andra sidan omfattats av samma statliga stödåtgärder skulle även risken för att de mindre instituten skulle belasta insättningsgarantin också minskat.

I och med att resolutionsavgifterna från de mindre instituten inte motsvarar något åtagande från staten uppstår ett överskott på närmare 100% för de mindre instituten som på motsvarande sätt kan användas till att sänka insättningsgarantiavgiften.

Något balanserat förslag som skulle vara förenligt med behovet av att förstärka konkurrensen på inlåningsmarknaden och på sikt minska stabilitetsriskerna förknippade med ett fåtal systemviktiga institut ligger dock inte på bordet varför Finansbolagen avstyrker förslaget om reduktion av insättningsgarantiavgiften för de systemviktiga instituten. Önskemålet i debatten om ökad riskdifferentiering är väl tillgodosett utan det ensidiga gynnande som förslaget om en rabatt för den systemviktiga instituten innebär.

Slutligen när det gäller konsekvenserna av ökade rapporteringskrav för klientmedelskonton kan det många gånger vara svårt att få fram uppgifter vilket enligt förslaget innebär att institut som inte lyckas få fram uppgifter för mer detaljerad beräkningsmetod får betala mer i avgift. Finansbolagen anser även att de administrativa kostnaderna underskattas. Det saknas även en analys av om intresset för att erbjuda klientmedelskonton kan komma att påverkas negativt och vilka konsekvenser det skulle få.

FINANSBOLAGENS FÖRENING

Lars Zacharoff

Per Holmgren